

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان موافقیت کلینیکی و رادیوگرافیک درمان پالپوتومی

دندانهای شیری در مراجعین به بخش اطفال

دانشکده دندانپزشکی زاهدان سال ۱۳۸۰

به راهنمایی استاد ارجمند:

خانم دکتر هما نوراللهیان

استاد مشاور آمار:

آقای مهدی محمدی

نگارش:

عبدالخالق ناصری

۲۵۴

سال تهصیلی: ۱۳۸۱-۸۲

شماره پایان نامه: ۲۵۶

پیشکش به جای خالی پدر:

با صد دریغ که هزاران بی هنگام ، مجال تقدیم و تقدیر را از من گرفت

به یاد آن دستان مهربان

هزاران بوسه بر خاکش می زنم

و برای نوع عزیزش

هزاران بهشت آرزو می کنم

تقدیم به:

«ماد و م»

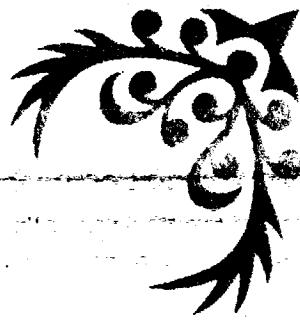
شیوه ترین کلام زندگیم

دستان گرم و پرمحتشن ، مهرباترین یار و چشمان

پر رمز و رازش مطمئن ترین یاورم .

سوکند به آرزوهای شیرینیش .

جانم فدای یک عمر گذشت و ایثار صادقانه اش .

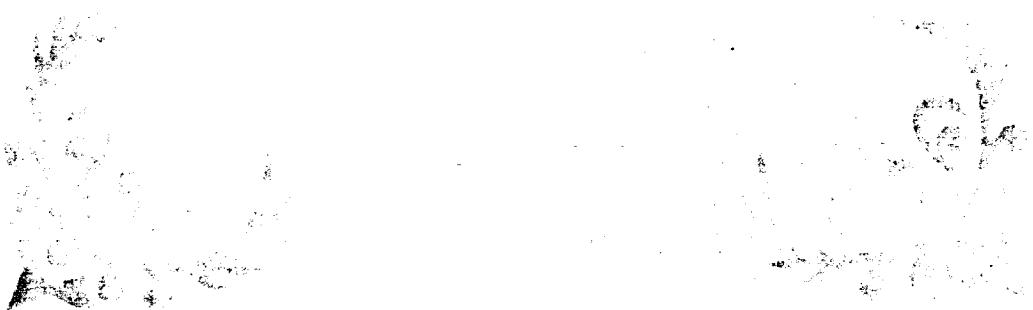

تقدیم به :

همسر عزیزم دکتر سعیده توکلی

که دوستی مهربان و پشتونه‌ای استوار در تمام مراحل

زندگی من است

تقدیم به:

«مادر همسر»
او که با پرورش چنین گلی، پراغی
در زندگیم افروخت

تقدیم به استاد راهنمای ارجمند:

سرکار خانم دکتر هما نوراللهیان که در تهیه و تدوین این
پایاننامه مرا یاری فرمودند.

و با تشکر فراوان از:

آقای مهندس مهدی محمدی استاد مشاور آمارم

تقدیم به :

برادران و خواهران عزیزم

و

برادران و خواهران همسر گرامیم

و

خانواده های محترمشان

تقدیم به دوستان بزرگوارم :

جناب آقای دکتر حسن جهان‌نی‌گی، مهندس حسن جلیلوند،

مهندس مرتضی بنای جدی، مهندس مسعود کلهر،

مهندس سید جمال الدین ابراهیمی، دکتر حسین قنبری و

دکتر سعید یزدانی و کلیه دوستانی که در این مدت همگام و

همدل بوده ایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده فارسی
۲	فصل اول
۳	- مقدمه (<i>Introduction</i>)
۵	- بیان مسئله
۸	- اهداف و فرضیات
۸	- اهداف کلی
۸	- اهداف اختصاصی
۹	- سوالات
۱۰	- جدول متغیرها
۱۱	فصل دوم
۱۲	- کلیات
۱۲	- تعریف پالپوتومی
۱۲	- اهداف درمان پالپ
۱۲	- روش‌های درمان پالپ
۱۳	- موارد استفاده پالپوتومی
۱۴	- تکنیک‌های پالپوتومی
۱۶	- داروها و مواد دندانی مورد استفاده در پالپوتومی
۱۸	- معیارهای شکست درمان پالپوتومی
۲۱	- مروری بر مقالات
۲۱	فصل سوم
۲۲	- مواد و روش کار
۲۶	فصل چهارم
۲۷	- نتایج (<i>Results</i>)

دانشگاه آزاد اسلامی
تهران شهرک

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۶	فصل پنجم
۴۷	- بحث (Discussion) و نتیجه‌گیری
۵۲	- نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۵۳	- منابع (Reference)
۵۷	- چکیده انگلیسی (Abstract)

چکیده:

پالپوتومی فرمول کرزول یکی از روش‌های متداول درمان پالپ دندانهای شیری می‌باشد. هدف از مطالعه حاضر که به صورت توصیفی - مقطعی انجام شد بررسی میزان موفقیت کلینیکی و رادیوگرافیک پالپوتومی وايتال با فرمول کرزول که توسط دانشجویان در بخش اطفال دانشکده دندانپزشکی زاهدان انجام گرفته، می‌باشد. تعداد نمونه‌ها ۷۲ دندان مولر شیری (۲۱ دندان D و ۴۱ دندان E) در کودکان ۴-۶ سال بود. با معاینه کلینیکی و رادیوگرافیک دندانهای پالپوتومی شده بعد از شش ماه، میزان موفقیت کلینیکی و رادیوگرافیک درمان ارزیابی شد. نتایج بدست آمده عبارتند از:

- موفقیت کلینیکی ۹۴٪ درصد و موفقیت رادیوگرافیک ۷۹٪ درصد بود.
- موفقیت کلینیکی در دندانهای D ۹۳/۵ درصد و در دندانهای E ۹۵/۱ درصد و موفقیت رادیوگرافیک در دندانهای D ۷۶٪ درصد و در دندانهای E ۸۲/۹ درصد بود که اختلاف آنها معنی دار نبود^۱ ($p=0.772$).
- در این مطالعه رابطه موفقیت ترمیم تاج و موفقیت کلینیکی و رادیوگرافیک درمان پالپوتومی ارزیابی شد که نتایج اختلاف معنی دار را نشان می‌داد^۲ ($P=0.046$). هر چه میزان موفقیت ترمیم تاج بیشتر بود، میزان موفقیت کلینیکی و رادیوگرافیک درمان پالپوتومی نیز بالاتر بود.

فَصْلُ اول:

وَقْدَمْ وَمَنْزِلْ فِي لِبْرُزْ وَهَشْ

Mقدمه :Introduction

در کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته، بدلیل فقدان روش‌های جدی پیشگیری از پوسیدگی دندان منجمله: عدم استفاده سیستمیک از فلوراید، کم توجهی به روش‌های اصلاح رژیم غذایی پوسیدگی را، همه گیر نشدن عادات بهدافت دهان، این بیماری و عوارض ناشی از آن ونتیجتاً درمان آن در دندان‌های شیری را در زمرة رایج‌ترین خدمات دندانپزشکی قرار داده است، و دندانپزشکان بخش عمده‌ای از فعالیت درمانی خود را صرف این فرآیند می‌نمایند. درکشورهای پیشرفته به دلایل عدیده، پوسیدگی دندان‌های شیری و عوارض ناشی از آن حالت بحرانی نداشته و یا حداقل این دوران را طی نموده‌اند.

راه حل این معضل اجتماعی با روش‌های پیشگیری معقولانه‌تر خواهد بود، لیکن ضرورت اجتناب ناپذیرتر این است که روش‌های درمانی این فرآیند باستی شامل روش‌های کم خطر و سالم‌تر باشند، بنابراین دست یابی به یک روش ایده‌آل و بی خطر در این عرصه هدف مقدسی است که محققین ما فعلاً باستی به عنوان یک ضرورت به آن بپردازند.

یکی از مهم‌ترین اهداف دندانپزشکی کودکان حفظ پیرامون قوس فکی در دوره دندان‌های شیری است، تا زمینه برقراری اکلوژن صحیح و جایگزینی مرتب دندان‌های دائمی در ناحیه مذکور فراهم شود.

بروز پوسیدگی دندانی در دندان‌های شیری، یکی از عواملی است که موجب کاهش قوس دندانی می‌شود. درگیری پالپ، بروز آبسه‌های دندانی و در نهایت زود از دست دادن دندان‌های شیری، علاوه بر آنکه کمبود فضای مورد نیاز برای رویش منظم دندانها را به حداقل می‌رساند تغذیه کودک را نیز مختل می‌کند. متخصصین دانش دندانپزشکی کودکان ساله‌است که تلاش خویش را صرف یافتن و معرفی نمودن روش‌های درمان پالپ دندان‌های شیری نموده‌اند، تا عوارض پوسیدگی دندانی را کاهش دهند.

بديهی است که درمان التهاب غير قابل برگشت پالپ دندان‌های شیری، بدلیل یکپارچگی بافت پالپ تاج و ریشه، پالپکتومی می‌باشد. لیکن آناتومی ریشه دندان‌های شیری، ارتباط نزدیک ریشه با جوانه دندان‌های دائمی در حال تکامل، مسائل کنترل رفتاری کودکان، فقدان شرایط و تسهیلات لازم درمان ریشه، عمر نسبتاً کوتاه دندان‌های شیری، سبب بی میلی در درمان کامل ریشه دندان‌های شیری گردیده است. به همین لحاظ روش‌های محتاطانه درمان پالپ رایج و مرسوم می‌باشد.

روشهای مختلفی برای درمان پالپ دندانهای شیری و ایتال (پالپوتومی) که بجز اکسپوژر پوسیدگی به پالپ، علامت کلینیکی و پاراکلینیکی دیگری ندارند پیشنهاد شده است.

روشهای فیکساتیو با استفاده از مواد فارماکولوژیک مثل فرموکرزول ابداع و روشهای جایگزینی مثل کاربرد هیدورکسید کلسیم، گلوتسارالدئید، سولفات فریک، هیدروکسی آپاتیت و شسیوهای غیرفارماکولوژیک مثل جریان الکتریکی و لیزر مطرح گردیده‌اند.

یکی از روش‌های رایج پالپوتومی استفاده از فرموکرزول و خمیر زینگ اکساید اژنول (Z.O.E) و یک سمان زود سخت شونده است.

در این پژوهش درصد میزان موقتیت کلینیکی و رادیوگرافیک درمان پالپوتومی به روش فرموکرزول که در بخش اطفال دانشکده دندانپزشکی زاهدان توسط دانشجویان انجام گرفته مورد مطالعه و ارزیابی قرار گرفته است. با همه دقت و وسواسی که در انجام این مطالعه بکار رفته است، بدیهی است که خالی از ایجاد نمی‌باشد و این تحقیق تلاشی برای راه گشائی تحقیقات بعدی و رفع عیوب احتمالی در این زمینه خواهد بود.